



**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „IX“ PRAŠYMO**

2020 m. kovo 23 d. Nr. S- 45 (7p-7/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš pirmininkės Editos Galiauskaitės, narių Evaldo Raistensio, Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja), išnagrinėjo UAB „IX“ (toliau – Pareiškėja) 2020-02-10 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Inspekcija) 2020-01-14 sprendimui Dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222)FR0682-26 apskūsti. Pareiškėjos atstovė advokato padėjėja Ž.D. dalyvavo 2020-03-03 Komisijos posėdyje. Atsakovo atstovas nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Inspekcija 2020-01-14 priėmė sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222)FR0682-26 (toliau – Sprendimas).

Pareiškėja 2020-02-10 per Inspekciją pateikė skundą dėl Inspekcijos Sprendimo ir 2020-02-10 Prašymą atstatyti praleistą terminą ir priimti skundą, kuriame nurodo, kad Inspekcijos Sprendimą gavo 2020-01-14. Pareiškėja 2020-01-17 kreipėsi į Advokatų kontoros advokato padėjėją Ž.D. dėl teisinio atstovavimo rengiant skundą, buvo sudaryta Teisinių paslaugų teikimo sutartis (2020-01-17 Sutarties dėl teisinės pagalbos ir atstovavimo Nr. 2020/01 kopija; išrašas iš šios sutarties). Terminas skundui pateikti yra 2020-02-03.

Advokato patarėja pateikia 2020-02-06 Medicininę pažymą dėl neatvykimo į darbą, darbo biržą ar ugdymo įstaigą (Forma Nr. 094/a), kurioje nurodyta, kad Ž.D. nuo 2020-02-03 iki 2020-02-06 (įskaitytinai) sirgo. Nurodoma, kad dėl advokato padėjėjos pavėluotai pateikto skundo Pareiškėjai negali būti apribota teisė ginti savo interesus

Pareiškėja, vadovaudamasi MAĮ 152 straipsnio 3 dalimi, prašo atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti ir priimti skundą nagrinėjimui.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos 2020-02-10 prašymas tenkintinas, praleistas terminas skundui dėl Inspekcijos Sprendimo paduoti atnaujintinas.

Lietuvos Respublikos 2002-04-13 mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 152 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokesčio ginčo priimti pasibaigimo dienos. Minėto straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokesčių ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas.

Iš minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti

skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti. Tokią teisę įstatymų leidėjas suteikė ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai (MAĮ 152 straipsnio 3 dalis). Remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) suformuota praktika, ginčą nagrinėjantis subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. apskūsti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokestinį ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį ginčą nagrinėjančio subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiau ir objektyviau visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A556-1154/2010, 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A261-147/2012, 2014-06-19 nutartis adm. byloje Nr. A442-1488/2014, 2016-05-24 nutartis adm. byloje Nr. A512-261/2016).

LVAT savo praktikoje yra konstatavęs, jog įstatymų leidėjas, nustatydamas terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą ir saugumą, kad asmenys, manantys, jog jų teisės buvo pažeistos, turėtų ne tik teisę jas ginti, bet ir pareigą tai daryti per protingą ir pagrįstą laiko tarpą, todėl kiekvienas asmuo savo teisėmis turi naudotis protingai, nepiktnaudžiauti jomis, laikytis įstatymais įtvirtintos tvarkos (LVAT 2012-01-06 nutartis adm. byloje Nr. AS-822-61/2012, 2017-01-03 nutartis adm. byloje Nr. AS-963-602/2016). Svarbiomis termino praleidimo priežastimis teisminėje praktikoje yra pripažįstamos tokios aplinkybės, kurios asmeniui sudaro kliūtis laiku įgyvendinti savo valią, atlikti tam tikrus veiksmus. Paprastai tokios aplinkybės yra objektyvaus pobūdžio ir nepriklauso nuo asmens valios. Teismų praktikoje, sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, į tai, ar prašymas atnaujinti praleistą terminą paduotas per protingą laiko tarpą nuo aplinkybių, kurios sukliudė asmeniui laiku ir tinkamai jį paduoti, išnykimo. Vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai (LVAT 2008-05-20 nutartis adm. byloje Nr. A438-798/2008, 2014-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A261-347/2014). Vadovaujantis LVAT praktika, pripažindama termino praleidimo priežastis svarbiomis, ginčą nagrinėjanti institucija turi vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Nurodytų kriterijų taikymas ginčą nagrinėjančiai institucijai suponuoja jos pareigą spręsti termino atnaujinimo klausimą ne formaliai ir visas atsiradusias abejones traktuoti mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A556-1154/2010, 2011-07-08 sprendimas adm. byloje Nr. A556-2218/2011, 2016-12-20 nutartis adm. byloje Nr. eA-3590-575/2016).

Iš bylos medžiagos matyti, jog Inspekcijos Sprendimas patalpintas Mano VMI portale 2020-01-14 ir tą pačią dieną įteiktas (perskaitytas) Pareiškėjai. Pareiškėja 2020-01-17, t. y. 3-iąją dieną po Inspekcijos Sprendimo priėmimo, su advokato padėjėja Ž.D. sudarė Sutartį dėl teisinės pagalbos ir atstovavimo Nr. 2020/01. Skundas Komisijai pateiktas 2020-02-12 (tai patvirtina Komisijos spaudas), t. y. praleidus skundo padavimo terminą (2020-02-03).

Pareiškėja aplinkybės, kad skundą Komisijai dėl Inspekcijos Sprendimo pateikė praleidusi MAĮ įtvirtintą skundo padavimo terminą, neginčija, ir prašo šį terminą atnaujinti. Pareiškėjos atstovė posėdžio Komisijoje metu įvardino aplinkybes, dėl kurių ji praleido skundo padavimo terminą. Pareiškėjos atstovė nurodė, kad turėjo ypatingų asmeninių šeimos problemų, taip pat nuo 2020-02-03 iki 2020-02-06 (įskaitytinai) sirgo (pateikta 2020-02-06 Medicininė pažymą dėl neatvykimo į darbą, darbo biržą ar ugdymo įstaigą (Forma Nr. 094/a).

Komisija pažymi, kad su netinkamu pareiškėjų atstovavimu susiję klausimai paprastai nėra pripažįstami svarbia priežastimi, kuri gali būti pagrindas atnaujinti praleistą terminą. Laikoma, kad pareiškėjui teisinę pagalbą teikiantis ir atstovaujantis advokatas yra tiesiogiai su juo susijęs asmuo, o jo atlikti veiksmai, vertinant juos trečiųjų asmenų atžvilgiu, laikytini paties pareiškėjo veiksmais. Advokato neatidumas ar nerūpestingumas, vertinant jį trečiųjų asmenų atžvilgiu, laikytinas paties pareiškėjo neatidumu ar nerūpestingumu (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. lapkričio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS442-669/2011, 2015 m. birželio 10 d. nutartis

administracinėje byloje Nr. AS-382-822/2015, 2016 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-664-261/2016), o termino praleidimas, be kita ko, dažniausiai negali būti pateisintas atostogomis (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. spalio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. TA442-73/2011) ar švenčių dienomis (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. vasario 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS525-127/2012). Todėl šiuo atveju, vertinant skundo padavimo praleidimo priežastis, nagrinėtini tiek Pareiškėjos, tiek ją atstovaujančio asmens veiksmai.

Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad Pareiškėja savo interesus atstovauti mokestiniame ginče viešojo administravimo institucijose ir administraciniame teisme pavedė advokato padėjėjai Ž.D. labai operatyviai, todėl pripažintina, jog Pareiškėja aktyviai siekia pasinaudoti MAĮ įtvirtinta galimybe apskusti Inspekcijos Sprendimą. Iš Pareiškėjos skunde ir Komisijos posėdyje nurodytų aplinkybių akivaizdu, kad Pareiškėjai teisinę pagalbą teikiančios ir atstovaujančios advokato padėjėjos Ž.D. veiksmai nesietini su jos nerūpestingumu, atostogomis ar kitomis tiesiogiai nuo jos priklausančiomis aplinkybėmis. Advokato padėjėja pavėlavo pateikti skundą dėl susidariusių asmeninių šeimos problemų ir dėl nedarbingumo. Skundą parengė bei Komisijai pateikė 2020-02-12, t. y. jau 4-ąją darbo dieną po nedarbingumo pabaigos. Todėl konstatuotina, kad Pareiškėjos atstovės elgesys, siekiant apginti tikrai ar tariamai pažeistas Pareiškėjos teises mokestinių teisinių santykių srityje ir teikiant skundą Komisijai neturi aplaidumo ar piktnaudžiavimo teise požymių.

Atsižvelgdama į šiame ginče nustatytų faktinių aplinkybių visumą, į tai, kad duomenų, jog Pareiškėja ar jos atstovė būtų akivaizdžiai piktnaudžiavusi jai suteiktomis teisėmis, nėra, į LVAT formuojamą teismų praktiką šios kategorijos bylose, pagal kurią mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija, pripažindama termino praleidimo priežastis svarbiomis, turi vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais, visas atsiradusias dviprasmybes ir abejones vertinti mokesčių mokėtojo naudai, Komisija konstatuoja, kad nagrinėjamu atveju Pareiškėjos prašymas tenkintinas ir skundo padavimo terminas atnaujintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 straipsnio 3 dalimi, n u s p r e n d ž i a :

Atnaujinti praleistą terminą Pareiškėjos skundai dėl Inspekcijos 2020-01-14 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222)FR06382-26 paduoti.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė	Edita Galiauskaitė
Komisijos narys	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė